

**Minden, ami emel,
és nem csak daru**

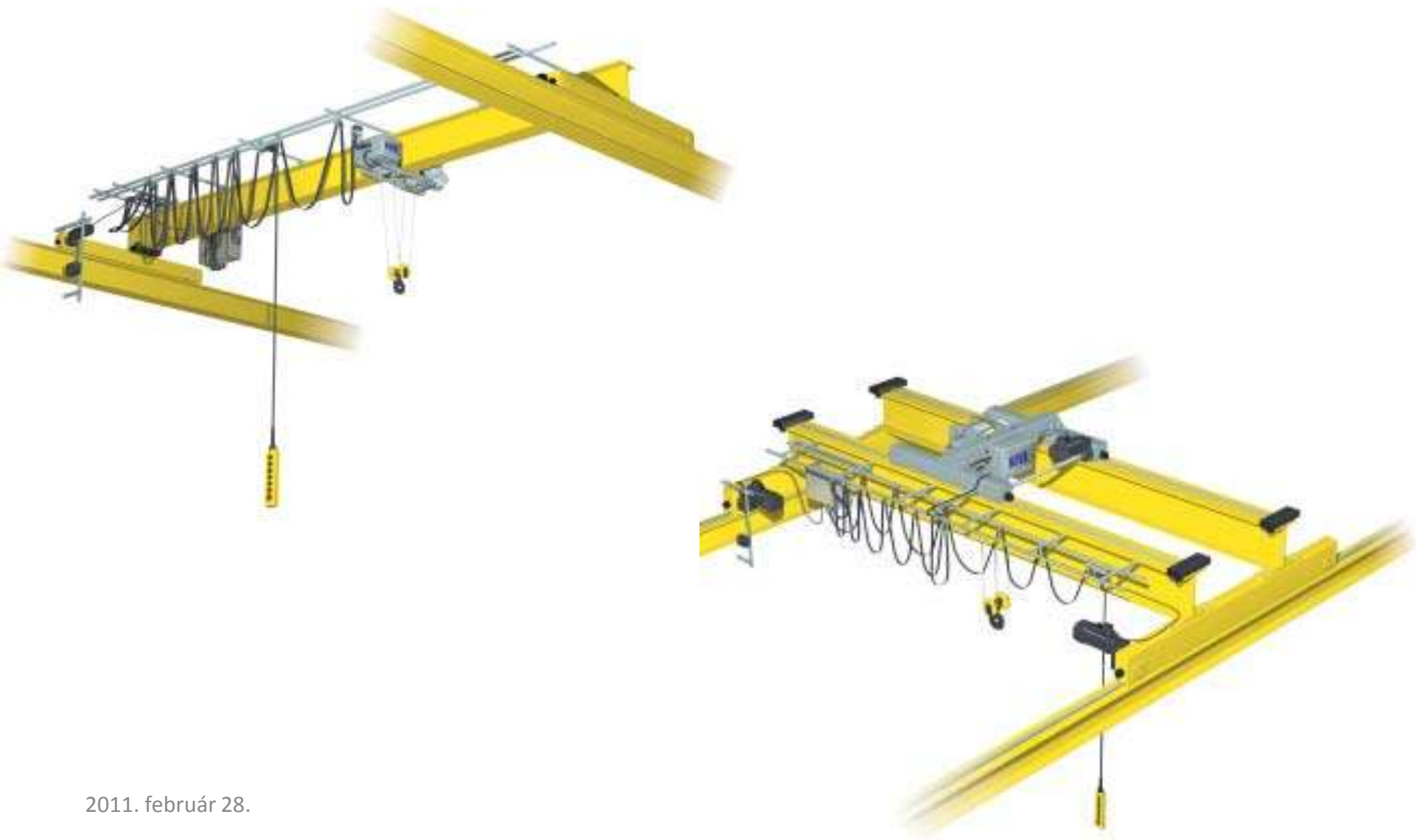

Oszlopos forgódaru

Fali forgódaru

Futódaruk

2011. február 28.

Kézi láncos emelők

Elektromos láncos emelők

Haladóműves emelődobok

Köteles emelődobok

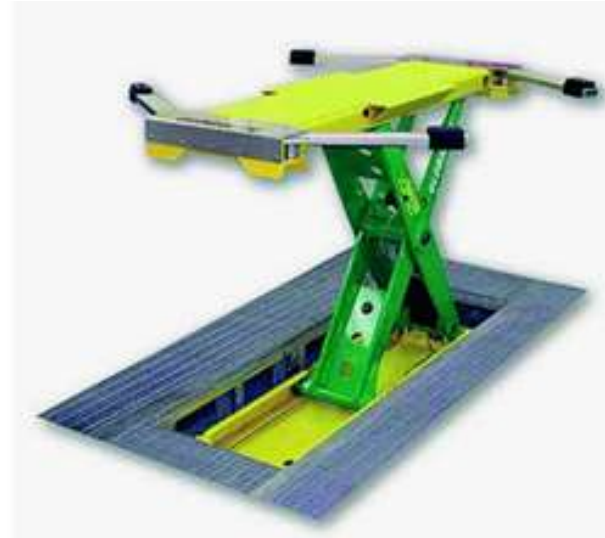
Ollós emelők

Ollós emelők

Ollós emelők

Csápos emelők

Csápos emelők

Aknaperem emelők

Hidraulikus emelőasztalok

Kézi hidraulikus emelők

Kézi hidraulikus emelők

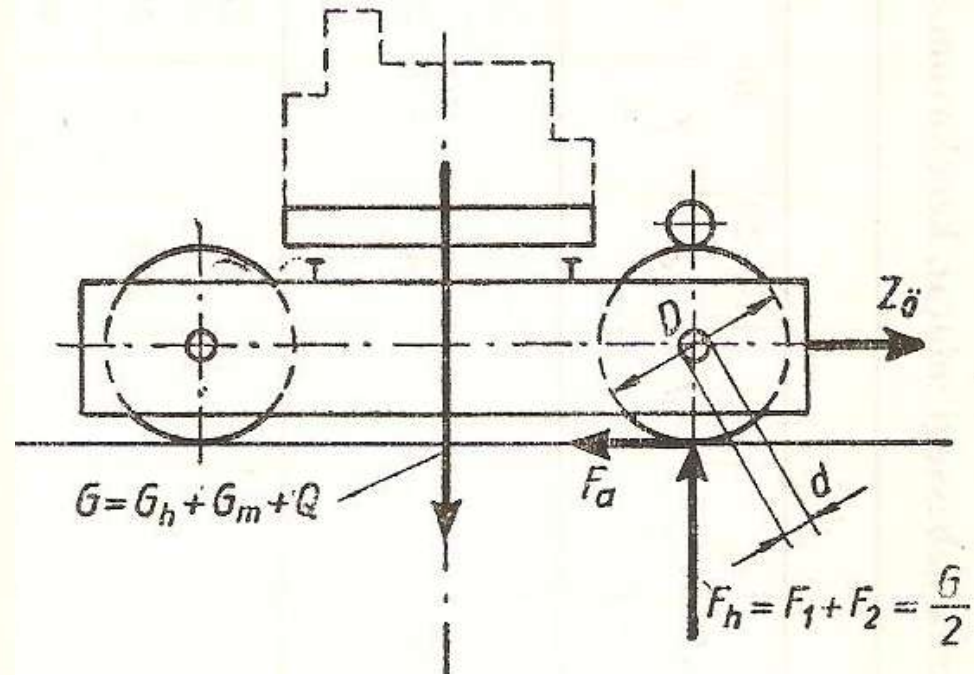
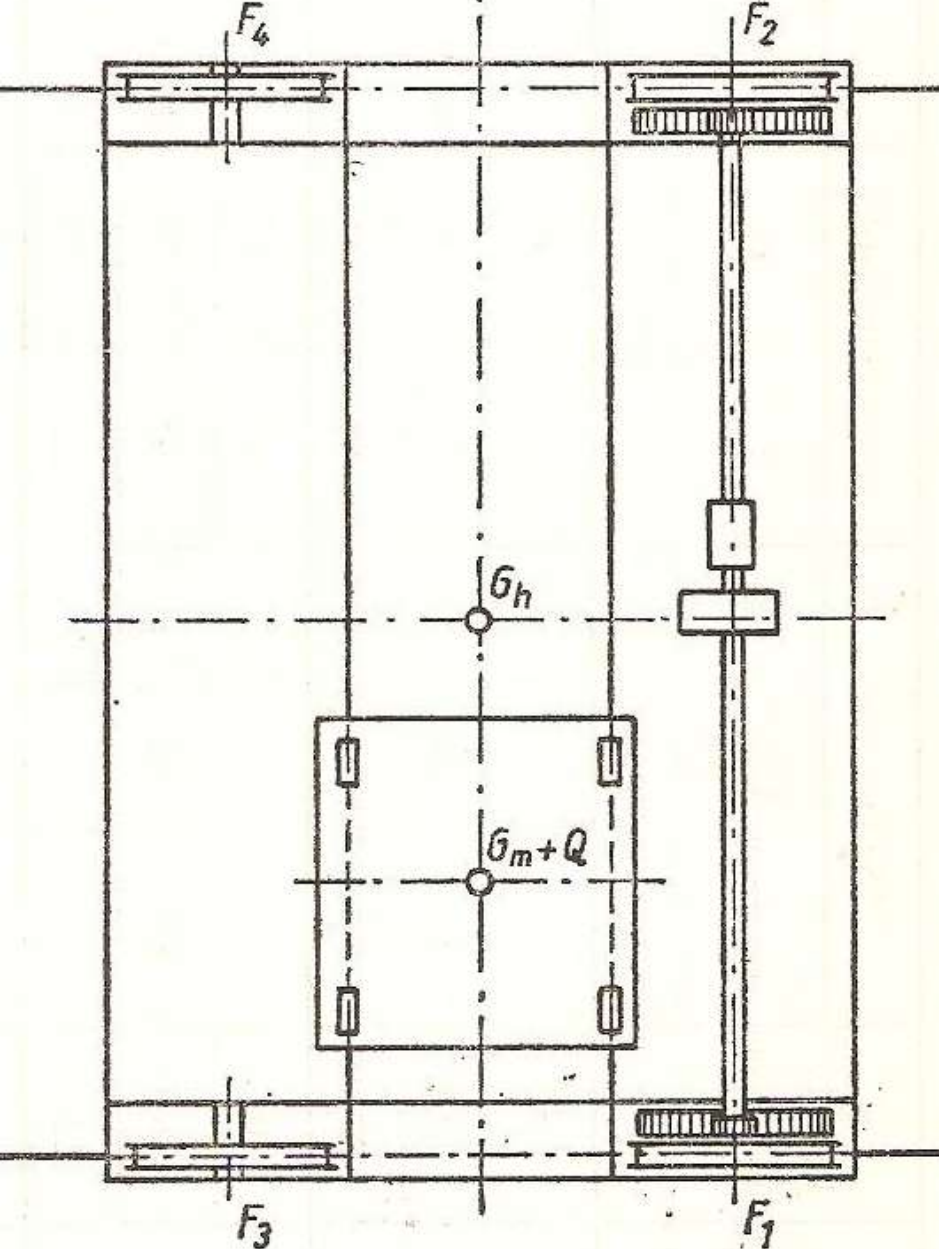
Hidraulikus személyemelőők

Bakdaru

Hajtott futókerek méretezése

Hajtott futókerek méretezése

$$Z_{\ddot{o}} < F_a = \sum F_h \cdot \mu_a \quad \begin{array}{l} \text{- minimális kerékterhelés} \\ \text{- kerék – sín} \end{array}$$

$$F_1 + F_2 = \frac{G}{2} \qquad F_a = \mu_a \cdot F_h = \mu_a \cdot (F_1 + F_2) = \mu_a \cdot \frac{G}{2}$$

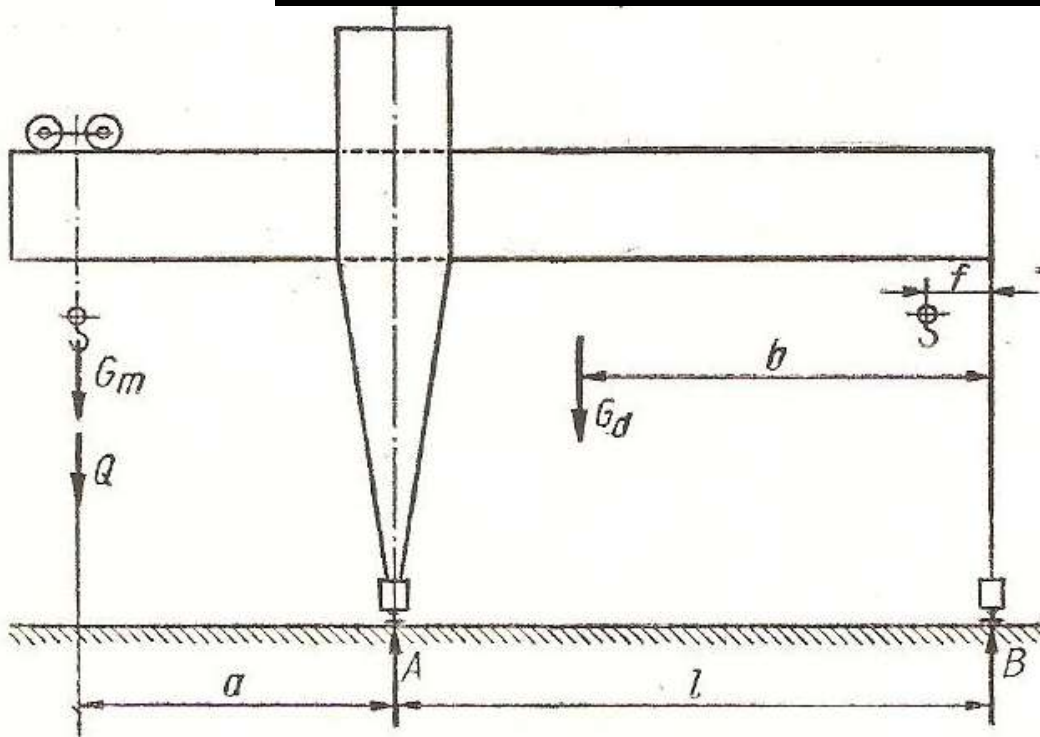
Vontatási erő:

$$Z_{\ddot{o}} = Z + Z_i + Z_{sz} \quad \text{ebből: } Z = (G_h + G_m + Q) \cdot w_{\ddot{o}}$$

$$Z_i = \frac{G_h + G_m + Q}{g} \cdot 10^3 \cdot \frac{v_h}{t_i}$$

$$Z_{\ddot{o}} = G \cdot w_{\ddot{o}} + \frac{G}{g} \cdot \frac{v_h}{t_i} \cdot 10^3 \pm Z_{sz} < F_a$$

Bakdaruk hídmozgatóműve

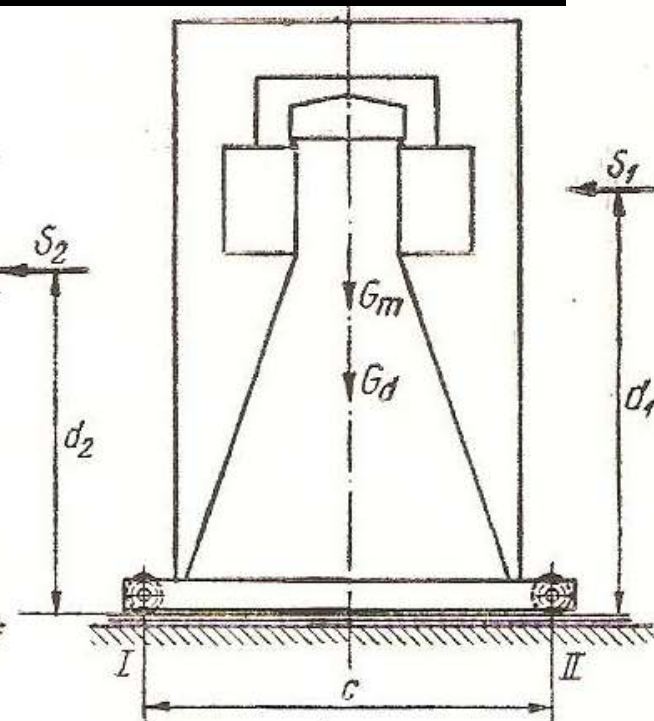

$$A_{\max} = G_d \cdot \frac{b}{l} + (Q + G_m) \cdot \frac{l + a}{l}$$

$$B_{\min} = G_d \cdot \frac{l - b}{l} - (Q + G_m) \cdot \frac{a}{l}$$

$$F_{A\max} = \frac{A_{\max}}{2} + F_{szA}$$

$$A_{\max} : B_{\min}$$

$$A_{\min} = G_d \cdot \frac{b}{l} + (Q + G_m) \cdot \frac{f}{l}$$

$$B_{\max} = G_d \cdot \frac{l - b}{l} + (Q + G_m) \cdot \frac{l - f}{l}$$

$$F_{B\max} = \frac{B_{\max}}{2} + F_{szB}$$

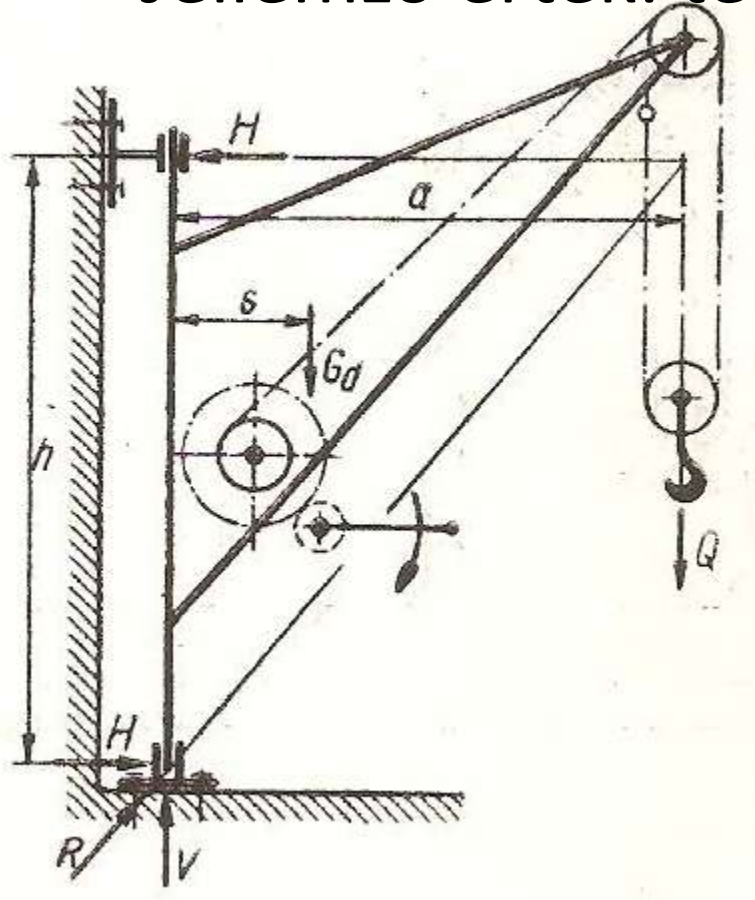
$$A_{\min} : B_{\max}$$

Forgódaruk

1. Forgó oszlopú forgódaruk
2. Álló oszlopú forgódaruk
3. Forgótárcsás daruk
4. Portáldaruk
5. Toronydaruk
6. Autódaruk
7. Úszódaruk

Forgó oszlopú forgódaru

- Jellemző érték: tehernyomaték $= Q \cdot a$

- Falra szerelhető, oszlop alja teteje csapágyakkal megtámasztva

Fal nem bír ki sok vízszintes irányú erőt, így max 100kNm –ig alkalmazzák $Q = 10 \dots 30 \text{ kN}$ teherbírással

- Csapágyat terhelő vízszintes erő: $H = \frac{Q \cdot a + G_d \cdot s}{h}$

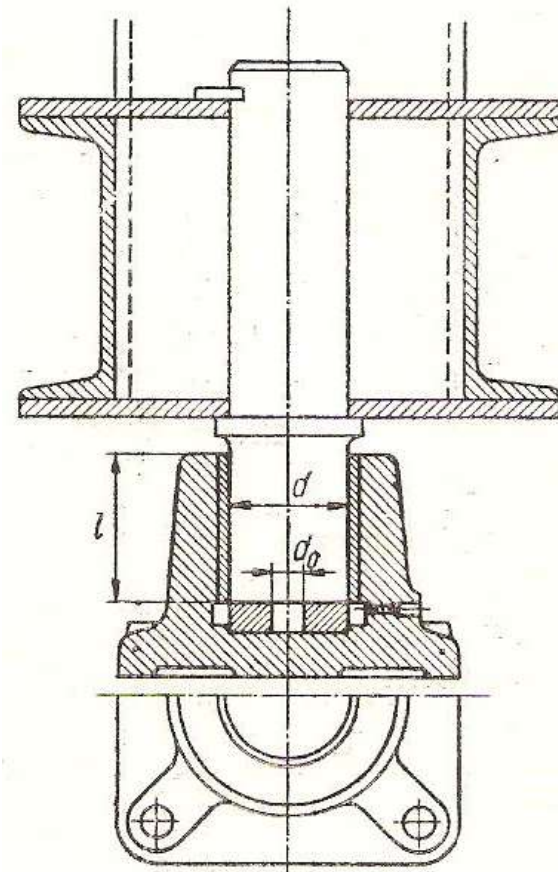
Forgó oszlopú forgódaru

- Alsó csapágy: talp és nyakcsapágy
- Alsó csapágyat terhelő erő: $V = Q + G_d$
- Felületi nyomás a talpon: $k = \frac{V}{(d^2 - d_0^2) \cdot \frac{\pi}{4}}$
- Csapágyperselyen: $k = \frac{H}{l \cdot d}$
- Forgatáshoz szükséges nyomaték /csapágyban ébredő súrlódási ellenállás legyőzéséhez /:

$$M_f = \mu \cdot V \cdot \frac{d + d_0}{4} + 2 \cdot \mu \cdot H \cdot \frac{d}{2} \quad \mu = 0,1$$

- Ebből forgatási ellenállás a gémcsőcsön /tolóerő/

$$F = \frac{M_f}{a} = \left[V \cdot \frac{d + d_0}{4} + 2 \cdot H \cdot \frac{d}{2} \right] \cdot \frac{\mu}{a}$$

Álló oszlopos forgódaru

$$V = Q + G_f + G_e \quad H = \frac{Q \cdot a + G_f \cdot b - G_e \cdot e}{h}$$

Max nyomaték:

oszlop alsó részén a
nyakcsapágó és a befogás
között ébred:

$$M_{\max} = H \cdot h = Q \cdot a + G_f \cdot b - G_e \cdot e$$

Ez független az oszlop magasságától

- Ellensúly megválasztása:

$$G_e \cdot e = \frac{Q \cdot a}{2} + G_f \cdot b$$

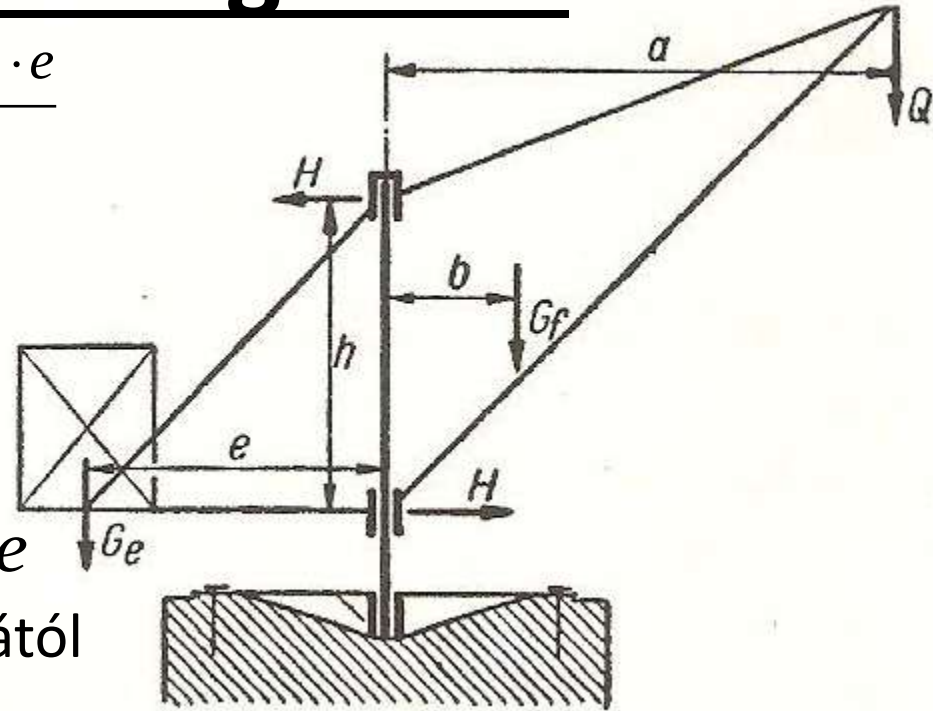
emiatt teljes terheléskor:
terheletlen darunál:

$$M_{\max} = \frac{Q \cdot a}{2}$$

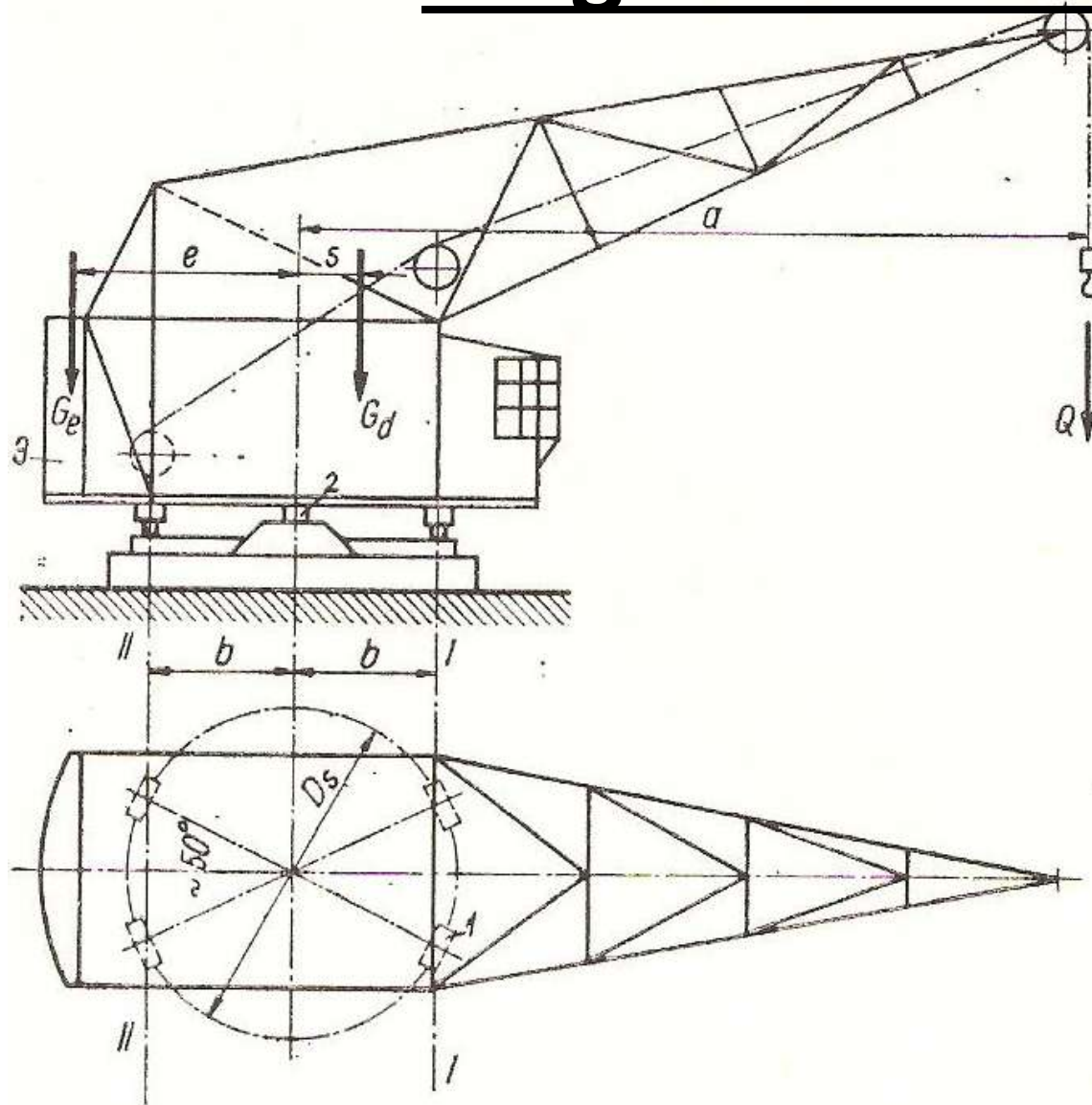
$$M_{\max} = -\frac{Q \cdot a}{2}$$

Tengelyátmérő: max 300mm kovácsolt oszlopnál.

Max terhelőnyomaték: 250kNm ellensúly nélkül
600kNm ellensúllyal

Forgótárcsás daruk

- Gördülőperem nélküli futókerekek
- Királycsap /központos forgatást biztosítja/
- Forgórészre ható erők eredője teherrel, vagy anélkül is a futókerekek alátámasztási pontjai között maradjon.
- Királycsap húzóerőt is fel tud venni, biztonsági berendezés ($1,5Q$ –nál). Ekkor az I. borító élre a gép oldali nyomaték egyenlő az ellensúly oldali nyomatékkal.

Forgótárcsás daruk

- Nyomatékegyenlőség az I. borítóélre:

$$1,5 \cdot Q \cdot (a - b) = G_d \cdot (b - s) + G_e \cdot (e + b)$$

- Terheletlen daru súlyereje sem lehet II. borítóélen kívül:

$$G_d \cdot (b + s) \geq G_e \cdot (e - b)$$

- Gémodali futókerek terhelése = ellensúly oldali futókerek terhelésével:

$$F_I = \frac{1}{2 \cdot b} \cdot [Q \cdot (a + b) + G_d \cdot (s + b) - G_e \cdot (e - b)]$$

$$F_{II} = \frac{1}{2 \cdot b} \cdot [G_d \cdot (b - s) + G_e \cdot (e + b)]$$

$$F_I = F_{II}$$

$$Q \cdot (a + b) + G_d \cdot (s + b) - G_e \cdot (e - b) = G_d \cdot (b - s) + G_e \cdot (e + b)$$

$$Q \cdot (a + b) + G_d \cdot 2s = 2 \cdot G_e \cdot e \quad 27$$

Forgótárcsás daruk

$G_e \cdot e$ -t az első egyenletbe behelyettesítve:

$$1,5 \cdot Q \cdot (a - b) = G_d \cdot (b - s) + \frac{Q}{2} \cdot (a + b) + G_d \cdot s + G_e \cdot b$$

→ Szükséges min. alátámasztási távolság:

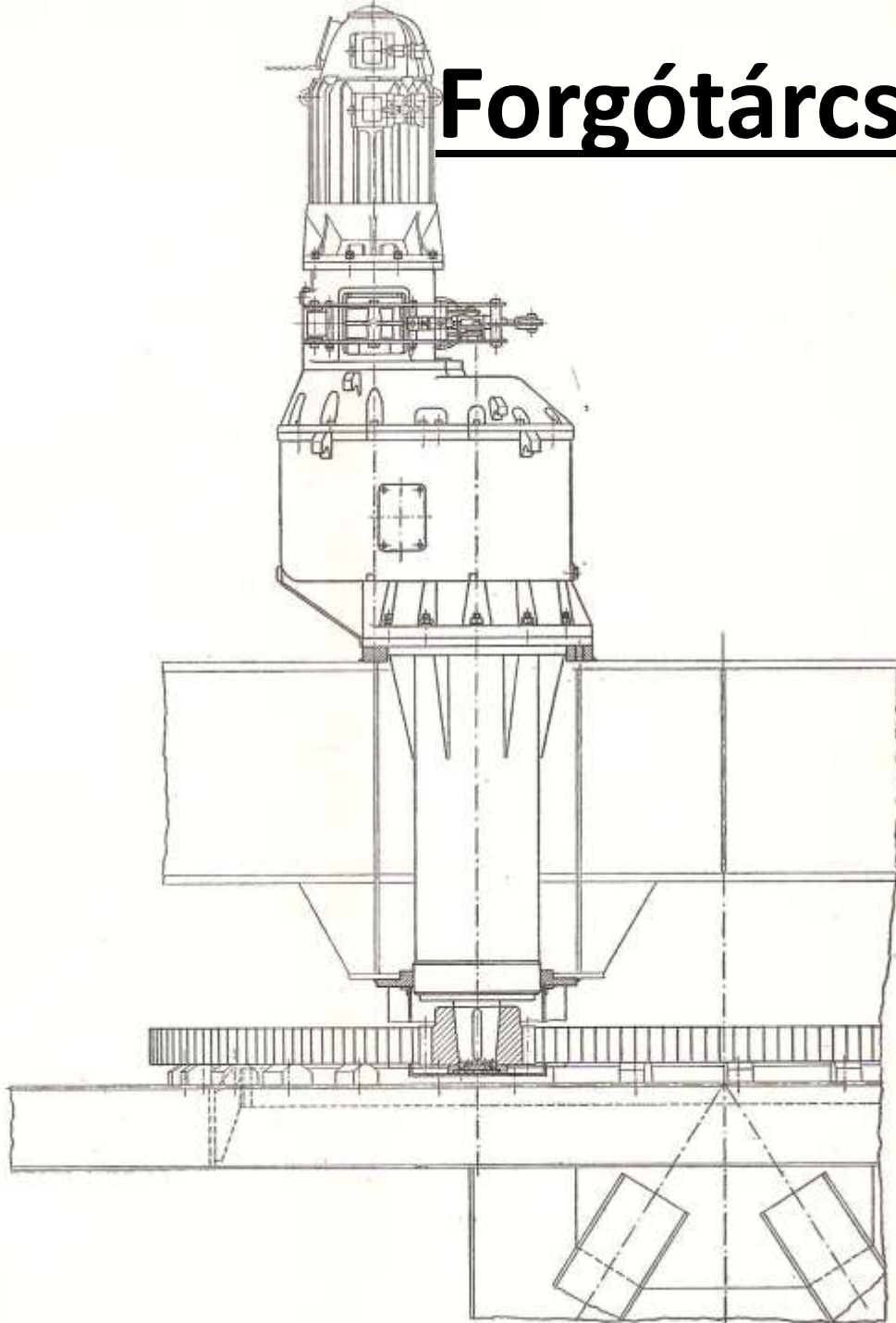
$$b = \frac{Q \cdot a}{G_d + G_e + 2 \cdot Q}$$

Futókerekek ált. 50° -os szögben vannak elhelyezve:

→ Számítandó a szükséges körsínátmérő:

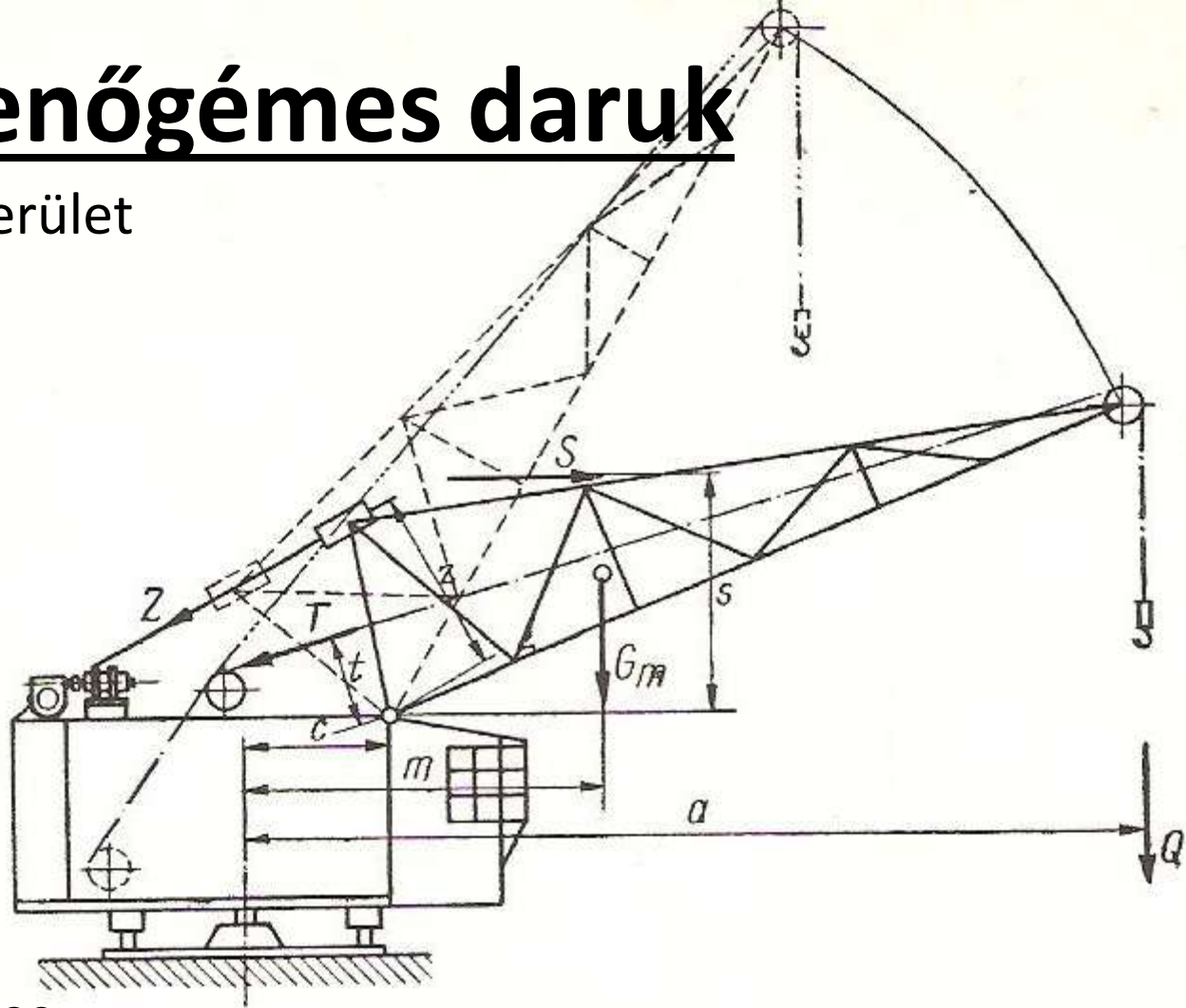
$$D = \frac{2 \cdot Q \cdot a}{G_d + G_e + 2 \cdot Q} \cdot \frac{1}{\cos 25} = 2,2 \cdot \frac{Q \cdot a}{G_d + G_e + 2 \cdot Q}$$

Forgótárcsás daruk

Billenőgémes daruk

Gémbillentés → munkaterület
megsokszorozódik

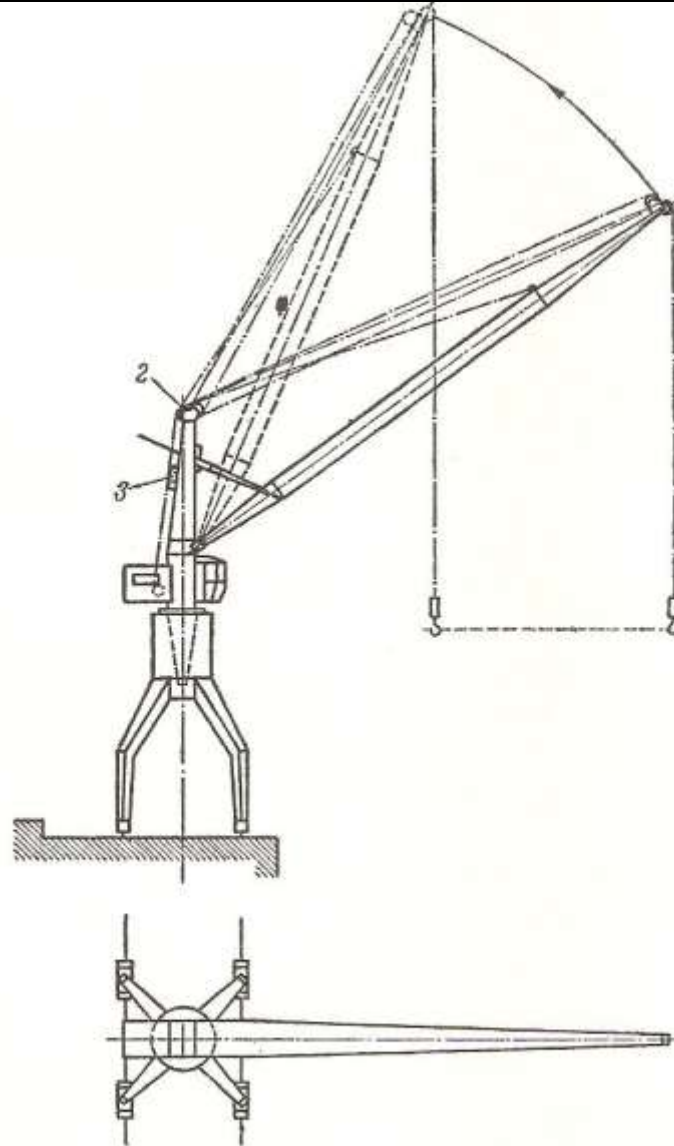

Gémbillentéshez szükséges

húzóerő:
$$Z = \left[Q \cdot (a - c) + G_m \cdot (m - c) + S \cdot s - T \cdot t \right] \cdot \frac{1}{z}$$

Az erő az alsó gézállásban a legnagyobb.

Billenőgémes daruk - Portáldaruk

1 — gémesűcs; 2 — forgó oszlop csúcsa; 3 — gémmellensúly

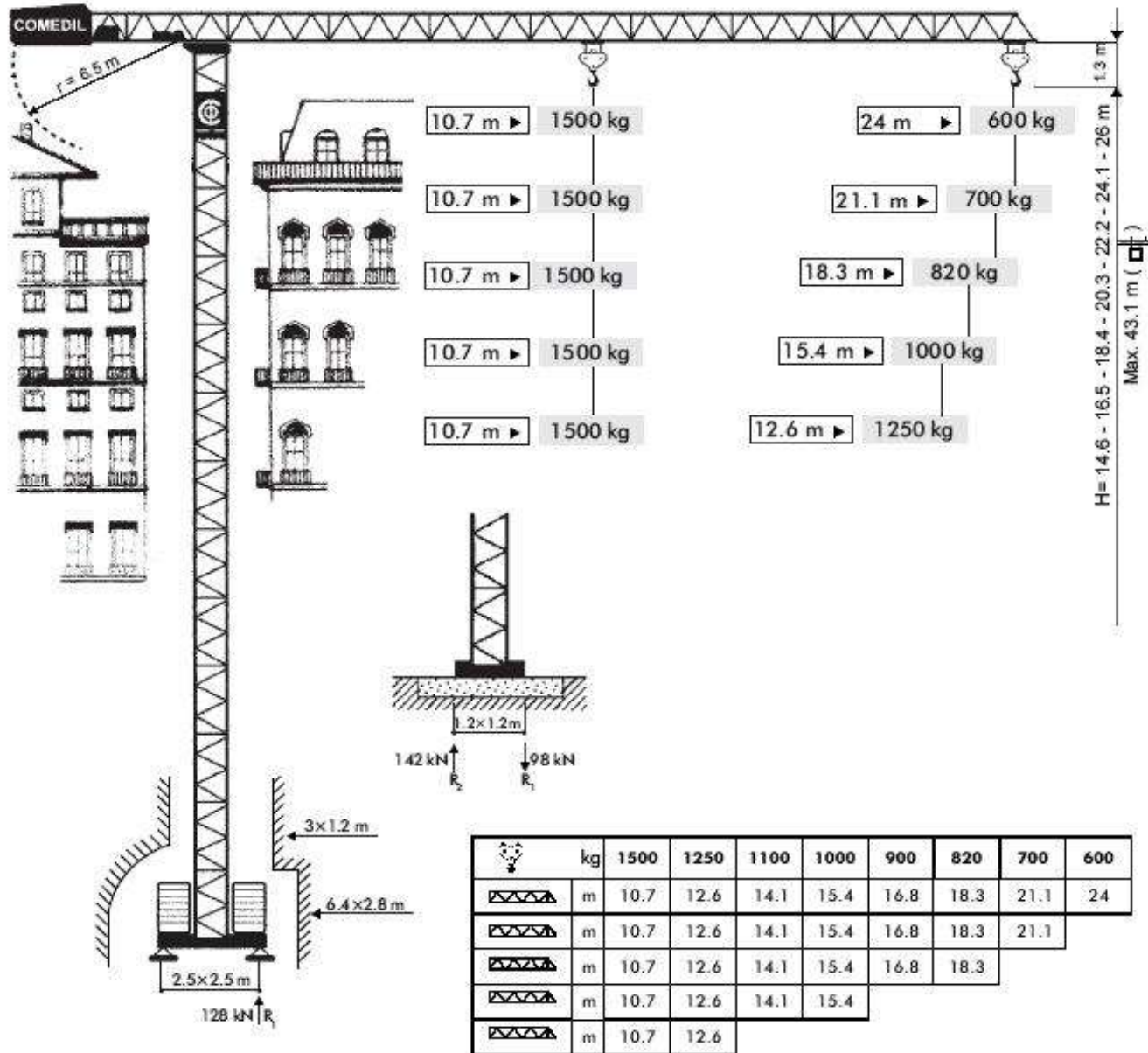
Billenőgémes daruk - Portáldaruk

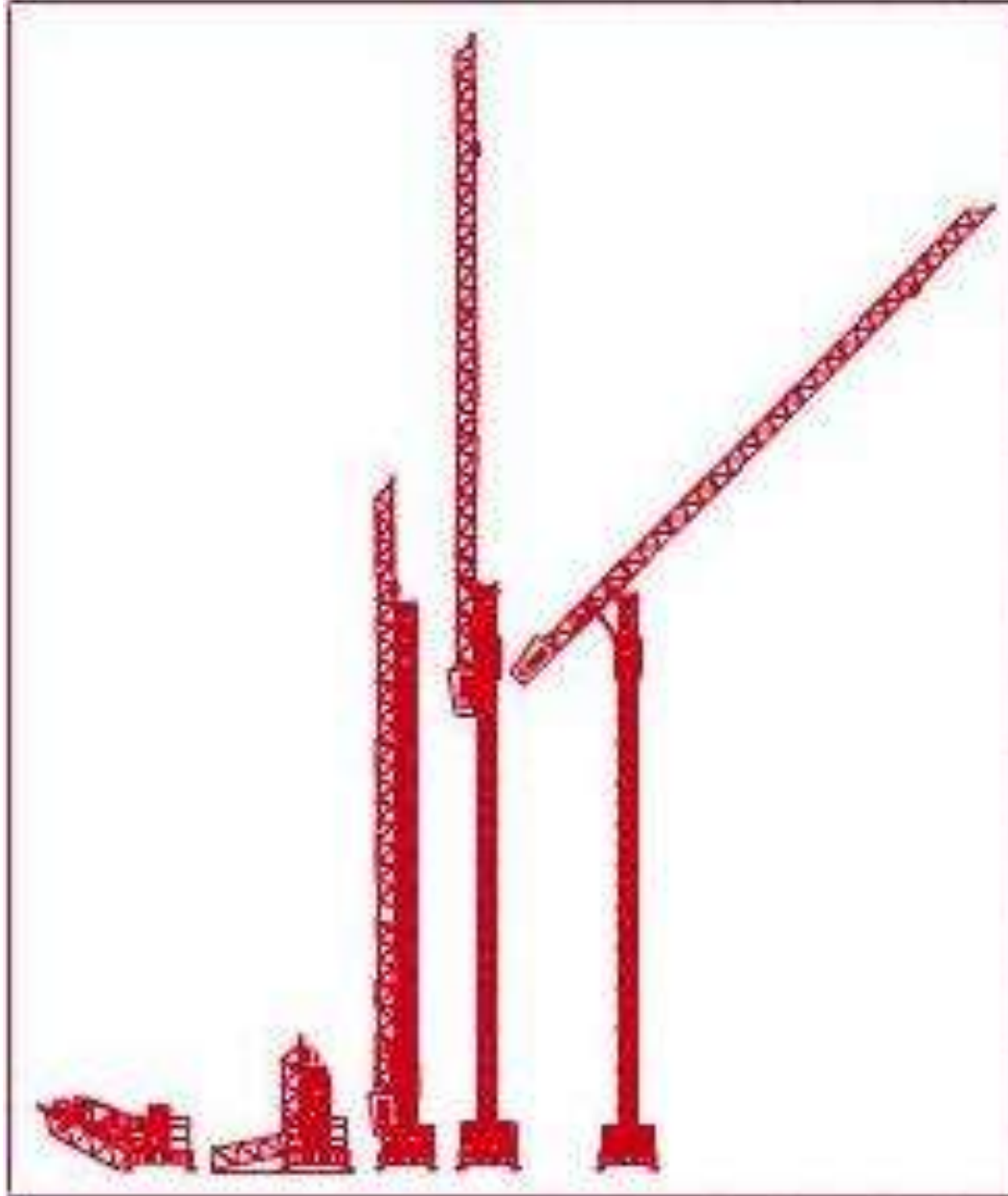
Toronydaruk

Toronydaruk

Toronydaruk

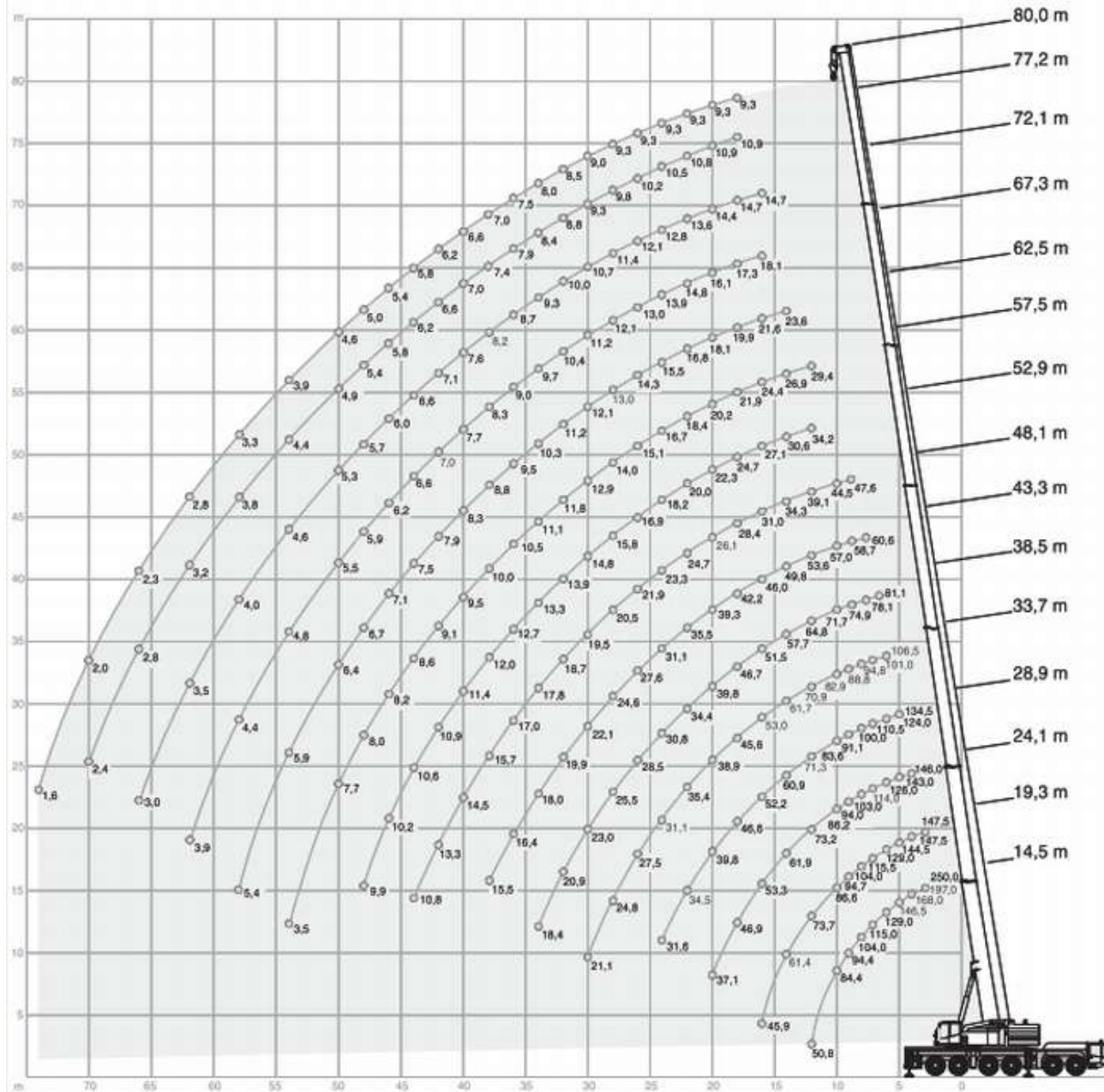
Autódaruk

Autódaruk

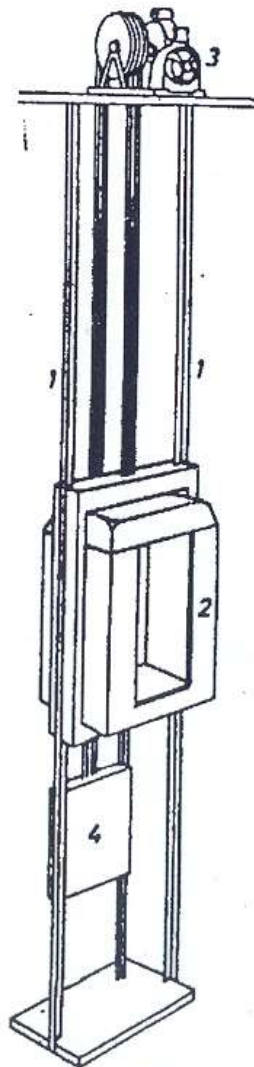
Autódaruk

Úszódaruk

Felvonók

Felvonók

- 1 - vezetősin; 2 - járószék;
3 - hajtógép; 4 - ellensúly

Felvonók

A terhet függőlegesen mozgatják, fülkében, vezetősínek között.

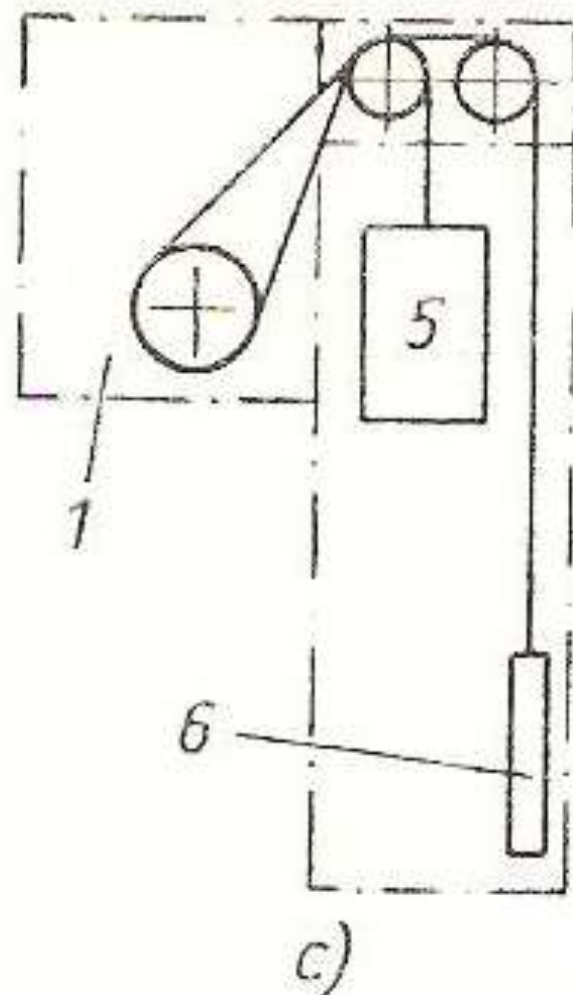
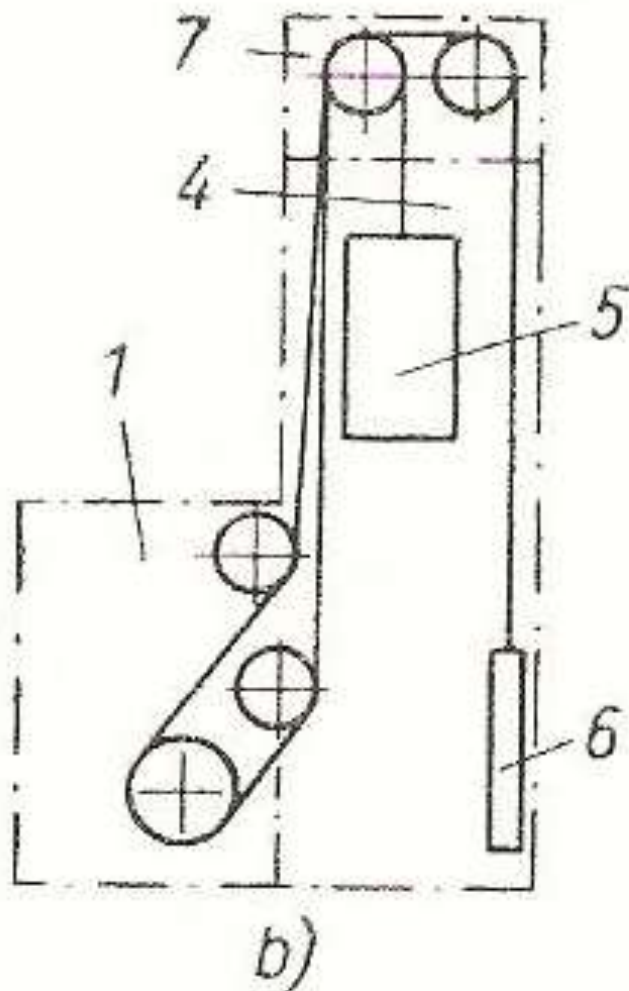
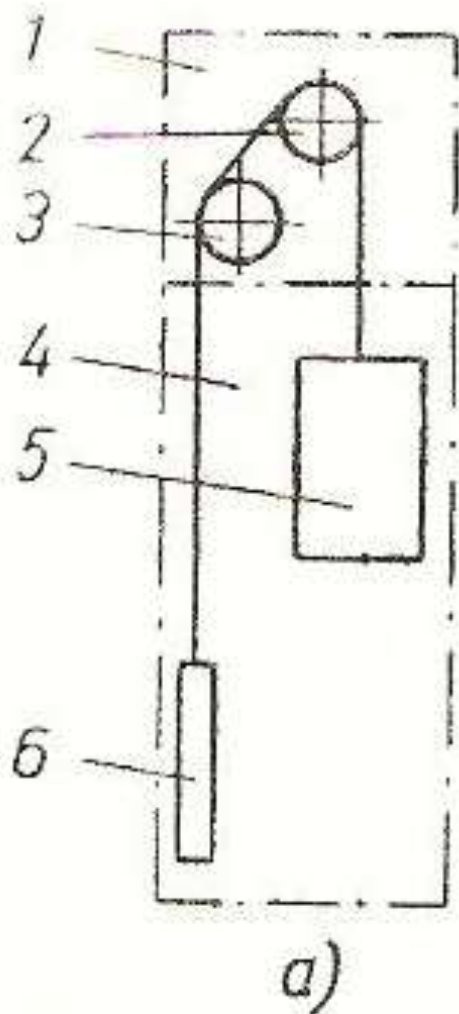
Csoportosításuk:

- **Hajtóenergia szerint:**
 - villamos-,
 - hidraulikus üzemű
- **Feladata szerint:**
 - Személyszállító
 - Bútorszállító
 - Személy-teher szállító
 - Személykíséretű teher
 - Teherszállító

Felvonók

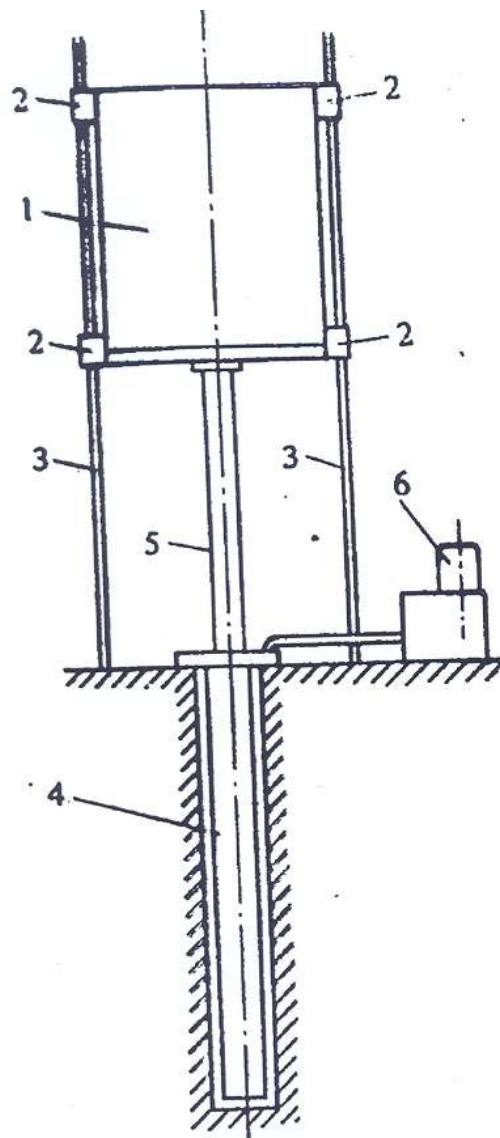
- Szerkezeti kialakítás szerint:
 - Villamos üzemű
 - Hajtótárcsás
 - Hajtódobos
 - Hidraulikus üzemű
 - hidraulikus emelésű (alátámasztott)
 - hidraulikus hajtású (függesztett)
- Elrendezés szerint:
 - Felső géphelyiséges
 - Alsó géphelyiséges
 - Oldalsó géphelyiséges
 - Süllyesztő rendszerű

Felvonók

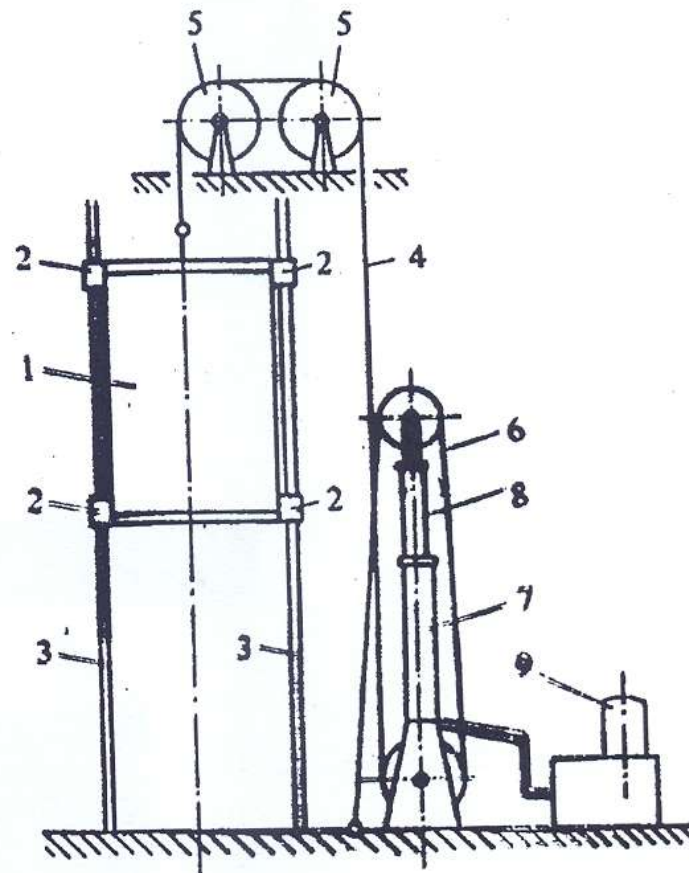
a) felső gépes felvonó; b) alsó gépes felvonó; c) oldalgépes felvonó;
 1 — gépház; 2 — hajtótárcsa; 3 — terelőkorong; 4 — akna;
 5 — járószék; 6 — ellensúly; 7 — kerékház

Felvonók

Hidraulikus emelésű felvonó

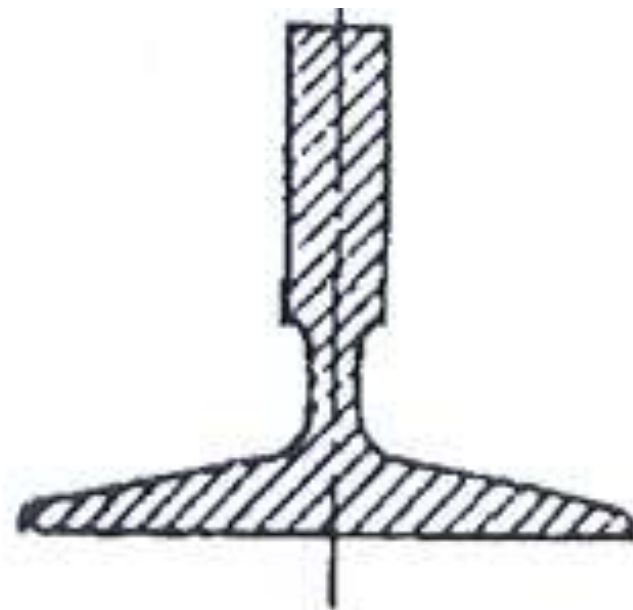
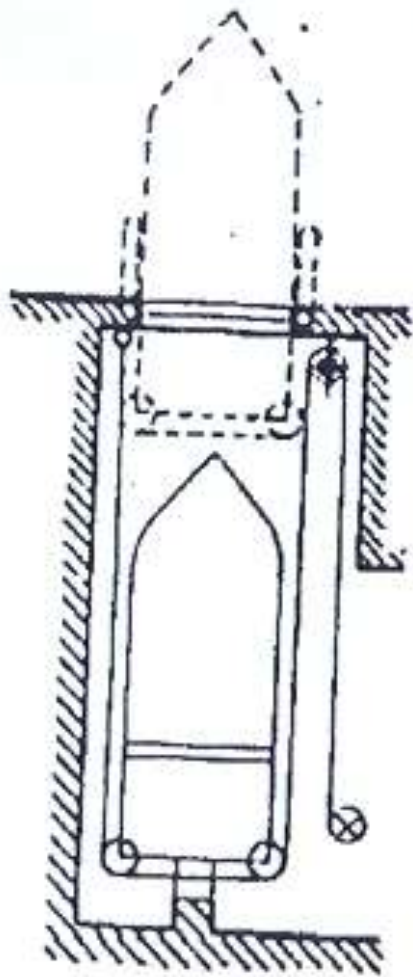
1 fűtke; 2 vezetőpofák; 3 vezetőcsín; 4 munkahenger; 5 dugattyú; 6 hidraulikus aggregát

Hidraulikus hajtású felvonó

1 fűtke; 2 vezetőpofák; 3 vezetőcsín; 4 függesztőelem; 5 vezetőlánc; 6 löketszakszorító csigaszor; 7 munkahenger; 8 dugattyú; 9 hidraulikus aggregát

Felvonók

Megmunkált acél vezetősin

Süllyesztő rendszerű felvonó elrendezése

Ez is emel, de nem daru

